

Zakon o zavodih /ZZ/

(pristojnosti in naloge pokrajine z uvodnimi pojasnili)
(osnutek)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o zavodih /ZZ/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o zavodih /ZZ/	1
1.2.1	Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o zavodih /ZZ/	2
1.3	Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o zavodih /ZZ/	2
1.3.1	Akti predsednika pokrajine po Zakonu o zavodih /ZZ/	2
1.4	Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o zavodih /ZZ/	3
1.4.1	Akti pokrajinske uprave po Zakonu o zavodih /ZZ/	3
2	Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o zavodih /ZZ/	3
3	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o zavodih /ZZ/	3
3.1	Zavodi.....	3
3.1.1	Javni zavodi.....	3
3.1.2	Ustanovitev zavoda	4
3.1.3	Ime in sedež zavoda.....	4
3.1.4	Dejavnosti zavoda	5
3.1.5	Opravljanje javnih služb.....	5
3.1.6	Organi zavoda.....	5
3.1.6.1	Svet zavoda.....	5
3.1.6.2	Direktor zavoda	6
3.1.6.3	Strokovni vodja	7
3.1.6.4	Strokovni svet.....	7
3.1.7	Splošni akti zavoda.....	7
3.1.8	Organizacija zavoda	7
2.1.9	Sredstva za delo zavoda.....	7
3.1.10	Nadzor	7
3.1.11	Statusne spremembe	7
3.1.12	Povezovanje zavodov	8
3.1.13	Prenehanje zavoda.....	8
	Ključne besede	8
	Uporabljene kratice	8
	Viri	8

1 Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o zavodih /ZZ/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		
tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o zavodih /ZZ/ Uradni list RS, št. 12I/91, 45I/ 94 odl. US, 8/96, 18/98 odl. US, 36/00-ZPDZC, 127/06-ZJZP		1

1.2 Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o zavodih /ZZ/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Z odlokom ustanovi javni zavod.	3. člen*	4
2	Z odlokom določi, da javni zavod ni pravna oseba.	4. člen	3, 5
3	Imenuje vršilca dolžnosti poslovnega organa zavoda.	11. člen	8
4	Odloči o imenu zavoda.	13. člen	10
5	Poda soglasje k spremembi imena in sedeža zavoda.	17. člen	12
6	Poda soglasje k spremembi ali razširitvi dejavnosti zavoda.	20. člen	13
7	Poda soglasje zavodu za ustanovitev drugega zavoda ali podjetja.	20. člen	13
8	Z aktom o ustanovitvi zavoda (odlokom) določi sestavo, način imenovanja oziroma izvolitve članov, trajanje mandata in pristojnosti sveta zavoda.	29. člen	16
9	Imenuje in razrešuje direktorja zavoda, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi za to pooblaščen svet zavoda.	32. člen*	18
10	Poda soglasje k imenovanju in razrešitvi direktorja, če je za njegovo imenovanje in razrešitev pooblaščen svet zavoda.	32. člen*	18
11	Poda soglasje k imenovanju in razrešitvi direktorja zavoda s pravico javnosti, če je tako določeno z odlokom pokrajine.	32. člen*	18
12	Odloči o razrešitvi direktorja zavoda pred časom, za katerega je imenovan.	38. člen	21
13	Pred sprejemom sklepa o razrešitvi direktorja zavoda seznani direktorja o razlogih za razrešitev.	38. člen	21
14	Poda soglasje k statutu in pravilom zavoda.	46. člen	24
15	V proračunu zagotovi sredstva za delo zavoda.	48. člen	26
16	Odloči o statusnih spremembah zavoda.	51. člen	28
17	Sprejme akt o prenehanju zavoda.	54. člen	30

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.2.1 Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o zavodih /ZZ/

tč.	akti pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Odlok o ustanovitvi javnega zavoda.	3. člen*	4, 3, 5
2	Sklep o imenovanju vršilca dolžnosti poslovnega organa zavoda.	11. člen	8
3	Soglasje k spremembi imena in sedeža zavoda.	17. člen	12
4	Soglasje k spremembi ali razširitvi dejavnosti zavoda.	20. člen	13
5	Soglasje zavodu za ustanovitev drugega zavoda ali podjetja.	20. člen	13
6	Odlok o podelitvi koncesije za opravljanje javne službe.	25. člen	15
7	Sklep o imenovanju/razrešitvi direktorja zavoda, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi za to pooblaščen svet zavoda.	32. člen*	18
8	Soglasje k imenovanju in razrešitvi direktorja, če je za njegovo imenovanje in razrešitev pooblaščen svet zavoda.	32. člen*	18
9	Soglasje k imenovanju in razrešitvi direktorja zavoda s pravico javnosti, če je tako določeno z odlokom pokrajine.	32. člen*	18
10	Soglasje k statutu in pravilom zavoda.	46. člen	24
11	Proračun pokrajine.	48. člen	26
12	Odlok o prenehanju zavoda.	54. člen	30

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.3 Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o zavodih /ZZ/

tč.	pristojnosti in naloge predsednika pokrajine	določba	pojasnilo
1	Sklene pogodbo o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih z drugimi soustanovitelji zavoda.	9. člen	9
2	S koncesionarjem sklene pogodbo o koncesiji.	25. člen*	15

1.3.1 Akti predsednika pokrajine po Zakonu o zavodih /ZZ/

tč.	akti predsednika pokrajine	določba	pojasnilo
1	Pogodba o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih z drugimi soustanovitelji zavoda.	9. člen	9
2	Pogodba o koncesiji.	25. člen*	15

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.4 Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o zavodih /ZZ/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinske uprave	določba	pojasnilo
1	Z odločbo v skladu z zakonom oz. aktom o koncesiji (odlokom) podeli koncesijo za opravljanje javne službe.	25. člen*	15
2	Z odločbo odvzame koncesijo.	27. člen	15

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.4.1 Akti pokrajinske uprave po Zakonu o zavodih /ZZ/

tč.	akti pokrajinske uprave	določba	pojasnilo
1	Odločba o podelitvi koncesije za opravljanje javne službe.	25. člen*	15
2	Odločba o odvzemu koncesij.	27. člen	15

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

2 Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o zavodih /ZZ/

Izvajanje določil Zakona o zavodih /ZZ/ ima finančne posledice za državni proračun v okviru prerazporeditve finančnih sredstev med državo in pokrajino v sorazmerju z decentraliziranimi pristojnostmi.

Okvirna ocena sredstev za financiranje pristojnosti in nalog po določilih Zakona o zavodih /ZZ/ znaša ... EUR.

3 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o zavodih /ZZ/

- 1 Zakon o zavodih /ZZ/** ureja statusna vprašanja zavodov (1. člen ZZ). Kot določa ZZ, se njegove določbe uporabljajo, če niso v posebnih zakonih posamezna vprašanja drugače urejena, ne uporabljajo pa se za zavode, ki se ustanovijo kot upravni organi ali upravne organizacije po predpisih o državni upravi (6. člen ZZ).

3.1 Zavodi

- 2** Kot določa ZZ, so zavodi organizacije, ki se ustanovijo za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja ali drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanje dobička (1. člen ZZ). So pravne osebe s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata zakon in akt o ustanovitvi (4. člen ZZ). Ustanovijo jih pa lahko domače ali tuje fizične in pravne osebe, razen če ni za posamezne dejavnosti ali za posamezne vrste zavodov drugače določeno (2. člen ZZ).

3.1.1 Javni zavodi

- 3** ZZ loči med javnimi in zasebnimi zavodi. Pri tem se javni zavodi ustanovijo za opravljanje javnih služb, lahko pa tudi za opravljanje dejavnosti, ki niso opredeljene kot javne službe, če se opravljanje dejavnosti zagotavlja na način in pod pogoji, ki veljajo za javno službo (4. člen ZZ).
- 4** Javne zavode lahko ustanovijo republika, občine, mesto in druge z zakonom pooblašene javne pravne osebe. Soustanovitelji javnega zavoda pa so lahko tudi druge pravne in fizične osebe. Naj na tem

mestu še opomnimo, da ima tudi samoupravna narodna skupnost pravico soustanoviti ali tudi sama ustanoviti javni zavod, ki opravlja dejavnost, pomembno za uresničevanje pravic narodnosti (3. člen ZZ).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o zavodih /ZZ/

Tretji odstavek 3. člena Zakona o zavodih /ZZ/ se spremeni tako, da se glasi:

'Javne zavode ustanovijo država, pokrajine, občine in druge z zakonom pooblaščen pravne osebe javnega prava.'

- 5 Javni zavod je pravna oseba, če ni z zakonom oziroma odlokom občine ali mesta drugače določeno. Na tem mestu naj opomnimo, da pridobi javni zavod pravno sposobnost akta o ustanovitvi v sodni register (12. člen). ZZ še določa, da javni zavod, ki ni pravna oseba, izvršuje pooblastila v pravnem prometu v imenu in za račun ustanovitelja, če so mu bila dana z aktom o ustanovitvi (4. člen ZZ).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o zavodih /ZZ/

Drugi odstavek 4. člena Zakona o zavodih /ZZ/ se spremeni tako, da se glasi:

'Javni zavod je pravna oseba, če ni z zakonom oziroma odlokom pokrajine oziroma občine drugače določeno.'

3.1.2 Ustanovitev zavoda

- 6 V skladu z ZZ se zavod lahko ustanovi, če so zagotovljena sredstva za ustanovitev in za začetek dela zavoda ter če so izpolnjeni drugi z zakonom določeni pogoji (7. člen ZZ). Ustanovi se z ustanovitvenim aktom, ki vsebuje:
- ime in sedež ustanovitelja,
 - ime in sedež zavoda,
 - dejavnosti zavoda,
 - določbe o organih zavoda,
 - sredstva, ki so zavodu zagotovljena za ustanovitev in začetek dela,
 - vire, način in pogoje pridobivanja sredstev za delo zavoda,
 - način razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki in način kritja primanjkljaja sredstev za delo zavoda,
 - pravice, obveznosti in odgovornosti zavoda v pravnem prometu,
 - določbe o odgovornosti ustanovitelja za obveznosti zavoda,
 - medsebojne pravice in obveznosti ustanovitelja in zavoda,
 - druge določbe v skladu z zakonom (8. člen ZZ).
- 7 Vsa vprašanja, ki pa z ustanovitvenim aktom niso urejena, se uredijo z aktom pristojnega organa (10. člen ZZ).
- 8 V zvezi z ustanovitvijo zavoda moramo opomniti, da mora ustanovitelj sprejetjem akta o ustanovitvi zavoda imenovati tudi vršilca dolžnosti poslovnega organa, ki je pooblaščen, da pod nadzorstvom ustanovitelja opravi priprave za začetek poslovanja zavoda (11. člen ZZ).
- 9 Ob navedenem pa moramo opomniti še na primer, ko je več ustanoviteljev zavoda. ZZ v tem primeru predvideva, da se njihove medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti uredijo s pogodbo (9. člen ZZ).

3.1.3 Ime in sedež zavoda

- 10 Kot določa ZZ, ime zavoda vsebuje označbo, ki navaja na dejavnost in sedež zavoda. Ime lahko vsebuje ime ustanovitelja in tudi ime zgodovinske ali druge umrle pomembne osebnosti. Za uvrstitev imena zgodovinske ali druge umrle pomembne osebnosti v ime zavoda je potrebna privolitev njenih zakonitih dedičev. Sestavni del imena pa je lahko tudi znak ali grafična oblika. ZZ pa še določa, da lahko ima zavod skrajšano ime (13. člen ZZ).
- 11 Zavod sme pri svojem poslovanju uporabljati samo tisto ime, ki je vpisano v sodni register. (14. člen) V skladu z ZZ ima zavod pravico pred pristojnim sodiščem zahtevati varstvo imena zoper zavod ali podjetje, ki je vpisano v sodni register pri istem ali drugem sodišču pod enakim ali podobnim imenom. Navedena Zahteva se lahko vloži v treh letih od dneva, ki je bilo ime zavoda oziroma podjetja, zoper

katero se zahteva varstvo, vpisano v sodni register. V primeru, da je zahteva upravičena, sodišče zavodu ali podjetju prepove uporabljati ime in tožniku na njegovo zahtevo prisodi glede na okoliščine primerno odškodnino (15. člen ZZ).

- 12 Sedež zavoda pa je kraj, v katerem zavod opravlja dejavnost. ZZ določa, da je sedež zavoda kraj, v katerem je sedež poslovodnega organa, če zavod opravlja dejavnost v več krajih (16. člen ZZ). Ime in sedež lahko zavod spremeni le s soglasjem ustanovitelja (17. člen ZZ).

3.1.4 Dejavnosti zavoda

- 13 Zavod lahko opravlja eno ali več dejavnosti, ki so določene v 1. členu ZZ. Ob tem pa lahko opravlja tudi gospodarsko dejavnost, če je ta namenjena opravljanju dejavnosti, za katero je zavod ustanovljen (18. člen ZZ). Dejavnost lahko zavod spremeni ali razširi le s soglasjem ustanovitelja. ZZ še določa, da lahko zavod v okviru svoje dejavnosti ustanovi drug zavod ali podjetje s soglasjem ustanovitelja (20. člen ZZ).

3.1.5 Opravljanje javnih služb

- 14 Javne službe opravljajo javni zavodi, na podlagi koncesije pa lahko tudi drug zavod. Slednji ima glede opravljanja javne službe pravice, dolžnosti in odgovornosti javnega zavoda (zavod s pravico javnosti) (23. člen ZZ). Kot javne službe se opravljajo z zakonom oziroma odlokom občine na podlagi zakona določene dejavnosti, katerih trajno in nemoteno opravljanje zagotavlja v javnem interesu republika, občina ali mesto (22. člen ZZ).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o zavodih /ZZ/

22. člen Zakona o zavodih /ZZ/ se spremeni tako, da se glasi:

'22. člen

Kot javne službe se opravljajo z zakonom oziroma odlokom pokrajine oziroma občine na podlagi zakona določene dejavnosti, katerih trajno opravljanje zagotavlja v javnem interesu država, pokrajina ali občina.'

- 15 Koncesija za opravljanje javne službe se lahko da zavodu, ki ni ustanovljen kot javni zavod, če izpolnjuje za opravljanje javne službe predpisane pogoje. Podeli se lahko z zakonom ali odlokom občine ali mesta ali z odločbo pristojnega organa v skladu z zakonom oziroma odlokom (akt o koncesiji) (25. člen ZZ). Koncesija se lahko da za določen čas, preneha pa s potekom časa, za katerega je bila dana, ali na podlagi odpovedi v roku, določenem z aktom o koncesiji. Koncedent pa lahko odvzame koncesijo, če koncesionar ne opravlja javne službe v skladu s predpisi in aktom o koncesiji ter s pogodbo o koncesiji (27. člen ZZ). Po podelitvi koncesije organ, ki daje koncesijo (koncedent), in zavod, kateremu je koncesija dana (koncesionar), skleneta pogodbo o koncesiji. Z navedeno pogodbo se uredijo razmerja v zvezi z opravljanjem javne službe med koncedentom in koncesionarjem ter določijo pogoji, pod katerimi mora koncesionar opravljati javno službo v skladu s predpisi, ki urejajo javno službo. ZZ še določa, da lahko da koncedent koncesionarju za opravljanje javne službe v uporabo potrebne prostore in opremo (26. člen ZZ). Kot določa ZZ, se koncesija za opravljanje javne službe lahko podeli tudi podjetju, društvu, drugi orgnaizaciji ali posamezniku, ki izpolnjuje za javno službo predpisane pogoje (28. člen ZZ).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o zavodih /ZZ/

25. člen Zakona o zavodih /ZZ/ se spremeni tako, da se glasi:

'25. člen

Koncesija za opravljanje javne službe se podeli z odločbo pristojnega organa v skladu z zakonom oziroma odlokom.'

3.1.6 Organi zavoda

3.1.6.1 Svet zavoda

- 16 Zavod upravlja svet ali drug kolegijski organ, ki ga sestavljajo predstavniki ustanovitelja, predstavniki delavcev zavoda ter predstavniki uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti. Sestava, način imenovanja oziroma izvolitve članov, trajanje mandata in pristojnosti sveta se določijo z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda (29. člen ZZ).

- 17 Svet zavoda sprejema statut oziroma pravila in druge splošne akte zavoda, sprejema programe dela in razvoj zavoda ter spremlja njihovo izvrševanje, določa finančni načrt in sprejema zaključni račun zavoda, predlaga ustanovitelju spremembo ali razširitev dejavnosti, daje ustanovitelju in direktorju zavoda predloge in mnenja o posameznih vprašanjih in opravlja druge z zakonom in aktom o ustanovitvi določene zadeve (30. člen ZZ).

3.1.6.2 Direktor zavoda

- 18 Poslovodni organ zavoda je direktor ali drug individualni organ. Direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi za to pooblaščen svet zavoda. Kadar je za imenovanje in razrešitev direktorja javnega zavoda pristojen svet zavoda, daje k imenovanju in razrešitvi soglasje ustanovitelj, če z zakonom ni drugače določeno. ZZ še določa, da se direktorja zavoda imenuje in razrešuje s soglasjem ustanovitelja v primeru, ko poslovodna funkcija in funkcija vodenja strokovnega dela nista ločeni. Soglasje pristojnega organa občine pa je potrebno tudi pri imenovanju in razrešitvi direktorja zavoda s pravico javnosti, če je tako določeno z odlokom občine (32. člen ZZ).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o zavodih /ZZ/

Četrti odstavek 22. člena Zakona o zavodih /ZZ/ se spremeni tako, da se glasi:

'32. člen

Direktor zavoda s pravico javnosti se imenuje in razrešuje s soglasjem prisojnega državnega organa, pokrajine ali občine, če je tako določeno z zakonom ali odlokom pokrajine ali občine.'

- 19 Direktor zavoda organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost dela zavoda. Če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi zavoda glede na naravo dejavnosti in obseg dela na poslovodni funkciji določeno, da sta poslovodna funkcija in funkcija vodenja strokovnega dela zavoda ločeni, potem direktor vodi strokovno delo zavoda in je odgovoren za strokovnost dela zavoda (31. člen ZZ).
- 20 ZZ še določa, da je za direktorja zavoda lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje, določene z zakonom in aktom o ustanovitvi (odlokom) oziroma s statutom ali pravili zavoda. Mandat direktorja traja štiri leta, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi drugače določeno. Po preteku mandatne dobe pa je lahko ista oseba znova imenovana za direktorja (34. člen ZZ). Direktorja zavoda se imenuje na podlagi javnega razpisa, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi drugače določeno, razpis pa se objavi v sredstvih javnega obveščanja. V razpisu se določijo pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat, čas, za katerega bo imenovan, rok, do katerega se sprejmejo prijave kandidatov in rok, v katerem bodo prijavljeni kandidati obveščeni o izbiri. Rok, do katerega se sprejemajo prijave kandidatov, pa ne sme biti krajši kot 8 dni, rok, v katerem se kandidati obvestijo o izbiri, pa ne daljši kot 30 dni od dneva objave razpisa (35. člen ZZ). Kot določa ZZ, mora organ, ki je pristojen za imenovanje direktorja, v roku, določenem v razpisu, obvestiti vsakega prijavljenega kandidata o izbiri in ga poučiti, da ima pravico pregledati razpisno gradivo in v petnajstih dneh po prejemu obvestila zahtevati sodno varstvo pri sodišču, pristojnem za upravne spore, če misli, da je bil kršen za izvedbo razpisa določen postopek in da je ta kršitev lahko bistveno vplivala na odločitev o izbiri kandidata ali da izbrani kandidat ne izpolnjuje v razpisu določenih pogojev (36. člen ZZ). ZZ še določa, da se v primeru, ko se na razpis ni prijavil nihče ali če nihče od prijavljenih kandidatov ni bil izbran, razpis ponovi, za čas do imenovanja direktorja pa se imenuje vršilec dolžnosti, vendar najdlje za eno leto (37. člen ZZ).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o zavodih /ZZ/

Drugi odstavek 36. člena Zakona o zavodih /ZZ/ se spremeni tako, da se glasi:

'Če imenuje direktorja državni organ, pokrajina ali občina, se zahteva za sodno varstvo vloži pri sodišču, pristojnem za upravne spore, ki odloči o zahtevi po postopku, določenem za te spore. V drugih primerih se zahteva za sodno varstvo vloži pri sodišču, pristojnem za delovne spore.'

- 21 Ob postopku imenovanja direktorja ureja ZZ tudi vprašanje razrešitve direktorja pred potekom časa, za katerega je imenovan. Tako je pristojni organ dolžan razrešiti direktorja:
- če direktor sam zahteva razrešitev,
 - če nastane kateri izmed razlogov, ko po predpisih o delovnih razmerjih preneha delovno razmerje po samem zakonu,
 - če direktor pri svojem delu ne ravna po predpisih in splošnih aktih zavoda ali neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov zavoda ali ravna v nasprotju z njimi,

- če direktor s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči zavodu večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti zavoda.

Pristojni organ mora pred sprejemom sklepa o razrešitvi seznanimi direktorja z razlogi za razrešitev in mu dati možnost, da se o njih izjavi (38. člen ZZ).

3.1.6.3 Strokovni vodja

- 22 Strokovno delo zavoda vodi strokovni vodja, če je tako določeno z zakonom ali z aktom o ustanovitvi (odlokom). Pravice in dolžnosti ter odgovornosti strokovnega vodje se določijo s statutom ali pravili zavoda v skladu z zakonom oz. aktom o ustanovitvi. (40. člen ZZ) Strokovnega vodja imenuje in razrešuje svet zavoda po predhodnem mnenju strokovnega sveta, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi drugače določeno. Glede imenovanja in razrešitve strokovnega vodja pa se smiselno uporabljajo določbe ZZ (42. člen ZZ).

3.1.6.4 Strokovni svet

- 23 Zavod ima strokovni svet ali drug kolegijski strokovni organ, katerega sestava, način oblikovanja in naloge se določijo s statutom ali pravili zavoda v skladu z zakonom in aktom o ustanovitvi (43. člen ZZ). Strokovni svet obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda, odloča o strokovnih vprašanjih v okviru pooblastil, določenih v statutu, ali pravilih zavoda, določa strokovne podlage za programe dela in razvoj zavoda, daje svetu, direktorju in strokovnemu vodji mnenja in predloge glede organizacije dela in pogojev za razvoj dejavnosti ter opravlja druge z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma statutom ali pravili zavoda določene naloge (44. člen ZZ).

3.1.7 Splošni akti zavoda

- 24 ZZ določa, da ima zavod statut in pravila, s katerimi se ureja organizacija zavoda, organi, njihove pristojnosti in način odločanja ter druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje zavoda v skladu z zakonom in aktom o ustanovitvi. Zavod lahko ima tudi druge splošne akte, s katerimi se urejajo vprašanja, pomembna za delo in poslovanje zavoda v skladu s statutom oziroma pravili (45. člen ZZ). Statut oziroma pravila sprejme svet zavoda s soglasjem ustanovitelja, druge splošne akte pa sprejme svet zavoda, če ni s statutom oziroma pravili zavoda določeno, da jih sprejme direktor (46. člen ZZ).

3.1.8 Organizacija zavoda

- 25 Organizacija zavoda se določi s statutom oziroma pravili zavoda. V zavodu se lahko za opravljanje posamezne dejavnosti ali dela dejavnosti ali za opravljanje dejavnosti na posameznem območju oblikujejo organizacijske enote. S statutom in poslovnikom pa je lahko določeno, da imajo posamezne organizacijske enote pooblastila v pravnem prometu, ta pooblastila pa izvršujejo v imenu in za račun zavoda (47. člen ZZ).

2.1.9 Sredstva za delo zavoda

- 26 Zavod pridobiva sredstva za delo iz sredstev ustanovitelja, s plačili za storitve, s prodajo blaga in storitev na trgu in drugih virov na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in aktom o ustanovitvi. Presežek prihodkov nad odhodki pa sme zavod uporabiti le za opravljanje in razvoj dejavnosti, če ni z aktom o ustanovitvi drugače določeno (49. člen ZZ). ZZ še določa, da je zavod odgovoren za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi lahko razpolaga, ustanovitelj pa je odgovoren za obveznosti zavoda, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi drugače določeno (49. člen ZZ).

3.1.10 Nadzor

- 27 V ZZ lahko zasledimo tri vrste nadzora, in sicer nadzor nad zakonitostjo, nad finančnim poslovanjem in nad strokovnostjo dela zavoda. Nadzor nad zakonitostjo dela opravljajo pristojni državni organi, nadzor nad finančnim poslovanjem opravljajo pristojni državni organi oz. pooblaščenice organizacije, nadzor nad strokovnostjo dela zavoda pa opravljajo z zakonom določeni strokovni organi (50. člen ZZ).

3.1.11 Statusne spremembe

28 ZZ omogoča vrsto statusnih sprememb zavoda. Tako se lahko ustanovitelj odloči, da se:

- zavod pripoji drugemu zavodu, da se dvoje ali več zavodov spoji v en zavod ali da se zavod razdeli na dvoje ali več zavodov;
- organizacijska enota zavoda izloči in pripoji drugemu zavodu ali organizira kot samostojen zavod;
- zavod ali njegova organizacijska enota organizira kot podjetje (51. člen ZZ).

3.1.12 Povezovanje zavodov

29 ZZ določa, da se zavodi lahko s soglasjem ustanovitelja povezujejo v skupnost zavodov za opravljanje skupnih zadev. Skupnost zavodov je pravna oseba, če ni z aktom o ustanovitvi skupnosti drugače določeno (52. člen ZZ).

3.1.13 Prenehanje zavoda

30 V skladu z ZZ zavod preneha:

- če se s pravnomočno odločbo ugotovi ničnost vpisa zavoda v sodni register,
- če je zavodu izrečen ukrep prepovedi opravljanja dejavnosti, ker ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dejavnosti, pa v roku, določenem z izrečnim ukrepom, ne izpolni pogojev za opravljanje te dejavnosti,
- če ustanovitelj sprejme akt o prenehanju zavoda, ker so prenehale potrebe oziroma pogoji za opravljanje dejavnosti, za katero je bil zavod ustanovljen,
- če se pripoji drugemu zavodu ali spoji z drugim zavodom ali razdeli v dvoje ali več zavodov,
- če se organizira kot podjetje,
- v drugih primerih, določenih z zakonom ali aktom o ustanovitvi.

V navedenih primerih iz gornjih prve, druge in tretje alinee se opravi postopek likvidacije zavoda v skladu z zakonom (54. člen ZZ). Zavod pa lahko preneha na podlagi stečaja, če ustanovitelj po zakonu ali aktu o ustanovitvi ni odgovoren za obveznosti zavoda (55. člen ZZ).

Ključne besede

Lokalna samouprava, pristojnosti, pokrajina, pokrajinski svet, predsednik pokrajine, pokrajinska uprava, zavod, javna služba.

Uporabljene kratice

ZZ - Zakon o zavodih /ZZ/ (Uradni list RS, št. 12I/91, 45I/ 94 odl. US, 8/96, 18/98 odl. US, 36/00-ZPDZC, 127/06-ZJZP).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o zavodih /ZZ/ (Uradni list RS, št. 12I/91, 45I/ 94 odl. US, 8/96, 18/98 odl. US, 36/00-ZPDZC, 127/06-ZJZP).